

Kuopion kaupungin lukiokoulutuksen vuosikurssin aloittamisen vähimmäisopiskelijamäärä

Sivistyslautakunta 25.08.2026
6012/12.00.00/2026

Valmistelijat / lisätiedot:
Silja Silvennoinen
puh. 044 718 4003
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

sivistysjohtaja Mikko Ripatti

Sivistyslautakunta päättää
että vähimmäisopiskelijamäärä, jolla uusi vuosikurssi voidaan Kuopion kaupungin lukiokoulutuksen toimipisteessä käynnistää on 11 opiskelijaa.

Päätös

Selostus

Opetus- ja kulttuuriministeriö on toukokuun lopussa lähettänyt koulutuksen järjestäjille yhteishakua koskevan ohjauskirjeen, jossa se edellyttää, että järjestäjillä on etukäteen tehtynä päätös siitä, millä opiskelijamäärällä uusi vuosikurssi voidaan aloittaa. Vaaditun päätöksen tulee olla lainvoimainen viimeistään 22.9.2026, johon mennessä yhteishaun tiedot on ilmoitettava yhteishakujärjestelmään. Ilmoituksen perusteella hakukohteet perustietoineen julkaistaan järjestelmässä valtakunnallisesti selailtaviksi.

Ohjauskirjeessään opetus- ja kulttuuriministeriö muistuttaa koulutuksen järjestäjän velvoitteista ja opiskelijan oikeuksista koulutukseen hakeutumisessa. Opiskelijalla tulee olla etukäteen tieto, missä koulutus tosiasiallisesti järjestetään. Koulutuksen järjestäjän tulee tiedottaa hakijoita ennen hakuajan alkamista mahdollisista erityisjärjestelyistä.

Tämän vuoksi koulutuksen järjestäjien tulee jo hyvissä ajoin ennakoida alueensa koulutustarvetta ja tilanteita, joissa hakijamäärät jäävät pienemmiksi kuin koulutuksen järjestäjän päättämä vähimmäisopiskelijamäärä, jolla koulutus voidaan käynnistää. Ministeriö muistuttaa, että koulutuksen järjestäjän on tehtävä päätöksiä, joilla turvataan muun muassa opiskelijan oikeudet hakuvaiheessa ja koulutuksen järjestäjän edellytykset koulutuksen järjestämiseen.

Kuopion kaupungin lukiokoulutuksen hakija- ja opiskelijamäärien kehitys sekä aloituspaikkojen täyttyminen vuosilta 2024—2026 on esitetty alla ja vuosilta 2022-2026 liitteenä. Kuopion lukioiden aloituspaikat ovat täyttyneet pääsääntöisesti hyvin. Keskustalukioihin on viime

vuosina ollut runsaasti enemmän hakijoita kuin aloituspaikkoja. Maaseutulukioiden aloituspaikat eivät ole täyttyneet.

Kuopion lukioiden opiskelijavalinnat 2024–2026

Lukio / Linja	2024			2025			2026		
	Hakijat	Opiskelija t	Aloitus- paikat	Hakijat	Opiskelija t	Aloitus- paikat	Hakijat	Opiskelija t	Aloitus- paikat
Juankosken lukio									
Yleislinja	11	12	21	11	14	21	2	2	21
Yhteensä	11	12	21	11	14	21	2	2	21
Nilsin lukio									
Yleislinja	29	32	36	24	25	36	13	13	36
Yhteensä	29	32	36	24	25	36	13	13	36
Kallaveden lukio									
Yleislinja	107	137	137	112	138	138	132	140	140
Bisneslinja	33	26	26	46	26	26	59	26	26
Yhteensä	140	163	163	158	164	164	191	166	166
Kuopion klassillinen lukio									
Yleislinja	271	150	150	233	150	150	197	150	150
Urheilulinja	86	46	46	105	46	46	111	46	46
Yhteensä	357	196	196	338	196	196	308	196	196
Kuopion Lyseon lukio									
Yleislinja	67	128	128	81	128	128	77	138	138
IB-linja	37	30	30	34	30	30	44	30	30
Yhteensä	104	158	158	115	158	158	121	168	168
Kuopion taidelukio Lumit									
Yleislinja	135	114	114	190	114	114	172	114	114
Ilmaisutaitolinja	29	20	20	35	20	20	33	20	20
Musiikkilinja	48	42	52	69	45	45	54	45	45
Tanssilinja	19	16	16	22	16	16	22	16	16
Yhteensä	231	192	202	316	195	195	281	195	195
Yhteensä	872	753	776	962	752	770	916	740	782

Hakijat = Ensisijaiset hakijat

Opiskelijat = Valitut opiskelijat

Kevään 2026 yhteishaussa Juankosken lukioon haki ja paikan vastaanotti kaksi nuorta. Uutta vuosikurssia ei voida toteuttaa, mikäli opiskelijoista ei ole muodostettavissa ryhmää eikä heistä muodostetuille ryhmille voida järjestää lukion opetussuunnitelman mukaista opintojaksoitarjontaa. Opiskelijat kuljetetaan lähimpään lukioon. Kuluvaan vuotta lukuun ottamatta Juankosken lukion on viime vuosina aloittanut vähimmillään 11 opiskelijaa.

Lukio-opinnoista reilu kolmasosa on valinnaisia opintojaksoja, ja myös osassa pakollisista opinnoista (erityisesti matematiikka) perusr ryhmä jakautuu pienemmiksi ryhmiksi. Pienellä opiskelijamäärällä opetuksen pedagoginen toteutettavuus kärsii. Osa opintojaksoista ei toteudu, koska valintoja ei tule tai niitä tulee liian vähän. Vähän valittuja opintojaksoja

joudutaan tarjoamaan vuorovuosin, mikä vaikeuttaa opiskelijan opintojen etenemistä. Pieni ryhmä myös rajoittaa opetuksessa käytettäviä työtapoja. Lukion tavoitteisiin kuuluu tiedollisten sisältöjen omaksumisen lisäksi monipuolista vuorovaikutus- ja ryhmätyötaitojen harjoittelua. Liian pienessä ryhmässä tämä ei mahdollistu. Pieni opiskelijamäärä aiheuttaa nuorelle myös sosiaalisia haasteita. Pienestä joukosta ei aina löydy samanhenkisiä opiskelukavereita ja hän voi jäädä ilman vertaistukea.

Opiskelijoiden yhdenvertaisten mahdollisuuksien näkökulmasta ratkaisu voi parantaa opiskelijoiden tosiasiallisia mahdollisuuksia suorittaa lukio-opintoja, mikäli naapurilukiossa on tarjolla laajempi opintojaksovalikoima, riittävän kokoiset opetusryhmät sekä monipuolisemmat mahdollisuudet opiskeluyhteisöön kiinnittymiseen. Kuljetusmatkan pidentyminen voi lisätä opiskelupäivän kokonaiskuormitusta ja vaikuttaa opiskelijan arkeen, vapaa-aikaan ja mahdollisuuksiin osallistua koulupäivän jälkeiseen toimintaan. Tämän vuoksi kuljetusjärjestelyjen tulee olla ennakoitavia, kohtuullisia ja opiskelijoiden koulupäivän rytmiä tukevia.

Koulutuksen saavutettavuuden osalta keskeistä on, että opiskelijoille turvataan mahdollisuus hakeutua ja osallistua lukiokoulutukseen myös silloin, kun koulutusta ei voida käynnistää omassa lähilukiossa. Saavutettavuuden kannalta päätöksenteossa on varmistettava, että hakijoilla ja huoltajilla on ennen yhteishaun alkamista selkeä tieto koulutuksen tosiasiallisesta järjestämispaikasta, mahdollisista kuljetusjärjestelyistä sekä muista opetukseen liittyvistä järjestelyistä vastaanottavassa lukiossa. Näin ratkaisu tukee opiskelijoiden oikeutta saada lukiokoulutusta yhdenvertaisesti, vaikka koulutuksen järjestämispaikka muuttuisi paikallisen opiskelijamäärän perusteella.

Nuorten lukiokoulutuksen keskimääräiset kustannukset Kuopiossa vuonna 2025 olivat 8545 €/opiskelija. Oppilaskohtaiset kustannukset vaihtelivat lukion koon mukaan 15 651 €:n ja 7 298 €:n välillä. Jos lukiossa olisi viime vuosien pienimmän aloitusmäärän mukaisesti 11 opiskelijaa kullakin vuosikurssilla, olisi lukion opiskelijamäärä 33. Tällöin lukion opiskelijakohtainen kustannus olisi 19 920 €/opiskelija. Talouden tasapainotusvelvoitteiden vuoksi kaikkia sivistyspalvelujen ryhmäkokoja ja -hintoja on tarkasteltava kriittisesti.

Kustannusvaikutusten kannalta koulutuksen käynnistämättä jättäminen vähentää pienryhmäisen opetuksen järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia, koska erillistä opintojakso- ja opetushenkilöstöresurssia ja muita vuosikurssin ylläpitämiseen liittyviä järjestelyjä ei tarvitse toteuttaa hyvin pienelle opiskelijamäärälle. Säästövaikutusta pienentävät opiskelijakuljetusten kustannukset sekä mahdolliset järjestelytarpeet vastaanottavassa lukiossa. Kokonaisuutena ratkaisu on kuitenkin kustannusten hallinnan näkökulmasta perusteltu silloin, kun erillisen vuosikurssin käynnistäminen johtaisi selvästi keskimääräistä korkeampiin opiskelijakohtaisiin kustannuksiin ja pedagogisesti heikosti toimivaan opintotarjontaan.

Mikäli uusi vuosikurssi ei käynnisty ja opiskelijat ohjataan kuljetuksin lähimpään soveltuvaan naapurilukioon, henkilöstövaikutukset kohdistuvat ensisijaisesti siihen toimipisteeseen, jossa koulutus muutoin olisi järjestetty. Uuden aloittavan vuosikurssin puuttuminen voi vaikuttaa opettajien opetustuntimääriin, opetusjärjestelyihin sekä lukion hallinnollisiin ja opiskeluhuollollisiin järjestelyihin. Vaikutuksia voidaan kuitenkin arvioida ja toteuttaa osana lukioverkon vuosittaista henkilöstö- ja opetussuunnittelua. Naapurilukiossa opiskelijoiden

sijoittuminen olemassa oleviin ryhmiin voi lisätä yksittäisten opetusryhmien kokoa, mutta vaikutus henkilöstötarpeeseen jää vähäiseksi, mikäli opiskelijamäärä on pieni ja opiskelijat ovat sijoitettavissa jo toteutuviin opintojaksoihin.

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosääntö 30 §

Vaikutusten arviointi

Liitteenä.

Liitteet 6012/2026 Liite: Koulutuksen järjestäjien ohjeistusta yhteishakuun liittyvissä kysymyksissä
6012/2026 liite: Kuopion lukioiden opiskelijavalinnat 2022–2026